

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-69>

УДК 657.1

КОМУНІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ АУТСОРСИНГУ

COMMUNICATION ASPECTS IN ACCOUNTING OUTSOURCING

Фоміна Олена Володимирівнадоктор економічних наук, професор,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4962-3298>**Ромашко Ольга Миколаївна**кандидат економічних наук, доцент,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3466-3489>**Fomina Olena, Romashko Olha**
State University of Trade and Economics

Характерним аспектом у контексті звернення підприємством до послуг аутсорсингової компанії є налагодження плідної співпраці на засадах добросовісного ставлення сторін до інтересів один одного, чесна та прозора взаємодія, уникнення непрофесійної побудови діалога. Відсутність ефективності і поваги у комунікації може стати причиною помилок у бухгалтерській документації і фінансових звітах, затримок у виконанні завдань, зниження довіри між сторонами та відмови від співпраці. Тому проблематика комунікаційних аспектів у взаємодії господарюючих суб'єктів та компаній-аутсорсерів продовжує привертати увагу науковців на шляху пошуків методів оптимізації бухгалтерського обліку. Наукова стаття є оригінальним дослідженням ролі комунікаційних аспектів у взаємодії господарюючого суб'єкту та компанії, що надає аутсорсингові послуги, позитивних і негативних аспектів, пов'язаних із діловим спілкуванням сторін та пропонує практичні рекомендації щодо покращення комунікаційних процесів у бухгалтерському аутсорсингу. Для дослідження було використано методи порівняння, абстрагування, узагальнення. Авторами було узагальнено суть бухгалтерського аутсорсингу, значення комунікації в аутсорсингу. Було окреслено як позитивні сторони ефективного аутсорсингу, так і потенційні виклики, з якими стикаються учасники відносин в разі неефективної комунікації. Було окреслено вплив та наслідки неефективної комунікації між сторонами в контексті якості послуг. В результаті авторами було сформувано практичні рекомендації щодо покращення комунікаційних процесів в аутсорсингу.

Ключові слова: аутсорсинг, компанія-аутсорсер, комунікація, фінансова інформація, господарюючий суб'єкт, бухгалтерський облік, документація і звітність.

In the context of searching for ways to improve the efficiency of accounting work and optimize the costs of a business entity, company management is increasingly turning to the practice of delegating the accounting process to outsourcing companies. This trend is becoming increasingly popular due to dynamic digitalisation, integration of computer technologies into economic processes, introduction of information and communication technologies in accounting and management, as well as the importance of optimising business processes and costs, among other things. A characteristic aspect in the context of a company's use of outsourcing services is the establishment of fruitful cooperation based on the parties' good faith attitude to each other's interests, honest and transparent interaction, and avoidance of unprofessional dialogue. Lack of efficiency and respect in communication can lead to errors in accounting records and financial reports, delays in completing tasks, a decrease in trust between the parties and a refusal to cooperate. That is why the issue of communication aspects in the interaction between business entities and outsourcing companies continues to attract the attention of scientists in their search for methods to optimize accounting. The article is an original study of the role of communication aspects in the interaction between a business entity and a company providing outsourcing services, positive and negative aspects related to business communication between the parties, and offers practical recommendations for improving communication processes in accounting outsourcing. The methods of comparison, abstraction and generalisation were used to conduct the study. The authors summarized the essence of accounting outsourcing and the importance of communication in outsourcing. Both the positive aspects of effective outsourcing and the potential challenges faced by the parties to

the relationship in case of ineffective communication were outlined. The impact and consequences of ineffective communication between the parties in the context of service quality were outlined. As a result, the authors have developed practical recommendations for improving communication processes in outsourcing.

Keywords: outsourcing, outsourcing company, communication, financial information, business entity, accounting, documentation and reporting.

Постановка проблеми. Бухгалтерський облік, як спосіб суцільного спостереження і контролю, вимагає уважного ставлення до документів, діяльності господарюючого суб'єкта і специфіки його операцій, а також швидкозмінних вимог законодавства щодо організації облікової роботи. На шляху оптимізації облікової роботи та підвищення її ефективності керівництво господарюючих суб'єктів все частіше звертаються до практики залучення аутсорсингових компаній – зовнішніх фірм, яким підприємства в особі керівництва делегують функції і обов'язки ведення бухгалтерського обліку і які мають необхідне технічне забезпечення, спеціалістів із необхідними знаннями, практичними навичками і досвідом роботи у сфері обліку і оподаткування [1, с. 130].

Ефективність бухгалтерського аутсорсингу залежить від багатьох факторів – досвіду компанії, професіоналізму та компетентності фахівців, матеріально-технічного забезпечення і технологічної підтримки, чіткості і прозорості відносин, рівня довіри і взаємоповаги між компанією-замовником послуг і компанією-аутсорсером, чіткості умов, прописаних у договорах, що регламентують співпрацю, гнучкості, прогресивності і адаптивності аутсорсингової компанії тощо. Серед сукупності цих факторів одне із ключових місць відведено процесу комунікації між сторонами, адже перманентна підтримка двостороннього зв'язку, чіткість і регулярність комунікаційного процесу є основою успішного, коректного аутсорсингу. Комунікаційні аспекти у сукупності сучасних праць, присвячених бухгалтерському аутсорсингу, є недооціненими і мало вивченими, проте саме чітке розмежування і розуміння завдань, що стоять перед компанією-замовником і компанією-аутсорсером, усвідомлення вимог та очікувань від співпраці дозволяють ефективно налагодити бухгалтерський облік, оптимізувати витрати господарюючого суб'єкта та структурувати бухгалтерську роботу, що є запорукою успішного і прибуткового бізнесу. Таким чином, комунікаційні аспекти є фундаментальними елементами ефективного бухгалтерського аутсорсингу, вони напряму впливають на точність, прозорість та загальну ефективність

співпраці компаній і це актуалізує потребу у вивченні даної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема розвитку бухгалтерського аутсорсингу є широко досліджуваною серед науковців сучасності. Зокрема, окремі аспекти розвитку і практики використання послуг компаній-аутсорсерів досліджено у працях В. Білоус [1], В. Бачинського, Р. Бойко, Р. Воронко, О. Воронко [2], Р. Бачо, В. Макаровича [3], Т. Серікової, Д. Серікова, Н. Лагодієнко [4], Н. Гуріної, Д. Гуріна [5] та ін. В. Бачинського, Р. Бойко, Р. Воронко, О. Воронко детально вивчають переваги і недоліки бухгалтерського аутсорсингу на сучасному етапі цифровізації бізнес-процесів, акцентують увагу на позитивних сторонах його впровадження – це «економія витрат за рахунок зростання економічної ефективності використання трудових ресурсів і забезпечення високої якості ведення обліку шляхом залучення високо-кваліфікованих фахівців» [2, с. 30].

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Проте, комунікаційний аспект у праці дослідників згадано лише опосередковано і зазначено, що аутсорсинг вимагає «постійної комунікації аутсорсера з персоналом підприємства-замовника та періодичного надання йому результатів роботи» [2, с. 30], що лише узагальнено описує роль комунікаційних аспектів. Науковцями Н. Гуріна та Д. Гурін також значна увага приділена вивченню переваг і недоліків бухгалтерського аутсорсингу; основний висновок праці дослідників стосується узагальнення ролі аутсорсингу – це «оптимальний варіант отримання кваліфікованого бухгалтерського обслуговування при мінімальних витратах», як зазначено науковцями [5, с. 55]. Окрім того, дослідники зазначають що більше переваг отримують суб'єкти малого і середнього бізнесу, що пов'язано із «з невеликою кількістю облікових працівників та незначним документообігом і обсягом господарських операцій» [5, с. 59].

Спільною ідеєю праць усіх вище згаданих дослідників є позиціонування бухгалтерського аутсорсингу як найефективнішої форми організації обліку і способу отримання якісних послуг ведення облікових процесів. Більшість робіт акцентує увагу саме на особливостях

практичної організації бухгалтерського аутсорсингу, а також теоретичних аспектах – сутності цього поняття, перевагах і недоліках. Комунікаційні аспекти залишаються недостатньо вивченими, хоча відіграють фундаментальну роль у якості послуг та достовірності фінансових документів; це робить проблематику важливою для дослідження саме у напрямі вивчення аспектів комунікації між компанією-замовником та компанією-аутсорсером.

Формулювання цілей статті – дослідити роль комунікаційних аспектів у взаємодії господарюючого суб'єкта та компанії, що надає аутсорсингові послуги, проаналізувати позитивні і негативні аспекти, пов'язані із діловим спілкуванням сторін, сформулювати пропозиції щодо покращення комунікаційних процесів у бухгалтерському аутсорсингу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У пошуках шляхів підвищення ефективності бухгалтерської роботи та оптимізації витрат господарюючого суб'єкта керівництво компаній все частіше звертаються до практики делегування компаніям-аутсорсерам процесу ведення обліку. І така тенденція набирає все більшої популярності в силу динамічної цифровізації, інтеграції комп'ютерних технологій у економічні процеси, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у облік і управління, а також актуалізації важливості оптимізації бізнес-процесів і витрат, зокрема.

У загальному розумінні, бухгалтерський аутсорсинг – це відносини між господарюючим суб'єктом та компанією, що надає аутсорсингові послуги, що регламентуються положеннями договору, укладеного між сторонами, нормами діючого законодавства; предметом таких відносин є делегування функцій ведення бухгалтерського обліку керівництвом підприємства уповноваженим фахівцям компанії-аутсорсера. Основним мотивом підприємства, що звертається до послуг аутсорсера, є потреба у підвищенні ефективності господарської діяльності шляхом делегування певних функцій зовнішнім суб'єктам, оптимізації управління конкурентоспроможністю та пошуку реальних шляхів скорочення витрат та їх раціоналізації. Обов'язком компанії-аутсорсера, відповідно до вище окреслених аспектів, є:

- реалізація бухгалтерського обліку в інтересах компанії-замовника;
- якісне та професійне оформлення фінансових документів;
- коректна обробка інформації про діяльність господарюючого суб'єкта і повне,

прозоре відображення такої інформації у фінансових звітах та іншій бухгалтерській документації.

Компанія-замовник очікує на певні вигоди від співпраці із аутсорсером:

- по-перше, скорочення помилок у фінансовій документації за рахунок високого професіоналізму фахівців, ґрунтовних знань податкового законодавства, законодавства у сфері організації бухгалтерського обліку;

- по-друге, своєчасність та оперативність у наданні послуг;

- по-третє, прозорість та чіткість відносин, що виникають між підприємством-замовником і компанією-аутсорсером, довіра, необмежена доступність до фінансових документів і звітів, які формує аутсорсер, регулярний зворотній зв'язок і вчасне звітування про якість і кількість наданих послуг компанією-аутсорсером, беззаперечне дотримання умов договору про співпрацю;

- по-четверте, безпечне збереження даних про господарську діяльність та дотримання принципів конфіденційності, комерційної таємниці;

- по-п'яте, загальне зростання ефективності внутрішніх процесів на підприємстві за рахунок систематизації бухгалтерського обліку.

Виконання аутсорсером його функцій вимагає розуміння специфіки діяльності підприємства-замовника, особливостей розвитку, умов і обмежень, у яких господарюючий суб'єкт реалізує господарську діяльність, фінансового стану і можливостей підприємства. Першочерговою умовою отримання такої інформації компанією-аутсорсером є прозора та ефективна комунікація із замовником.

Основним інтересом компанії-замовника є ефективність бухгалтерського обліку, а компанії-аутсорсера – надання якісних послуг на платній основі. Недооцінення ролі комунікації між сторонами може призвести до ускладнення взаємодії, обмеженого доступу до інформації, недотримання термінів виконання функцій та навіть фінансових втрат компанії-замовника у вигляді штрафів за порушення норм податкового законодавства і вимог до бухгалтерського обліку.

Комунікація в аутсорсингу є основою для обміну інформацією, що стосується діяльності компанії-замовника, координації дій між сторонами, досягнення взаємопорозуміння і результативності взаємодії. Відповідно, роль і значення комунікаційних аспектів у бухгалтерському обліку можна звести до наступних пунктів (рис. 1):

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ АУТСОРСИНГУ	
→	1. Це критично важлива умова своєчасного отримання точної і повної фінансово-економічної інформації про діяльність підприємства.
→	2. Це можливість реалізації контролю роботи аутсорсингової компанії та, відповідно, якості послуг, які вона надає.
→	3. Це умова для досягнення гнучкості у мінливому соціально-економічному і політичному середовищі.
→	4. Це основа для побудови довірливих, довгострокових і плідних партнерських відносин.
→	5. Це фундаментальний чинник продуктивної співпраці між компанією-замовником і компанією-аутсорсером.

Рис. 1. Значення комунікації у бухгалтерському аутсорсингу

Джерело: складено авторами

Отже, комунікація в бухгалтерському аутсорсингу – це:

- умова своєчасного отримання точної фінансової і економічної інформації, що дозволяє мінімізувати ризик допущення помилок у фінансових звітах та бухгалтерській документації. Комунікація є критично важливою умовою для прийняття і реалізації ефективних управлінських рішень, формування стратегії розвитку господарюючого суб'єкта і поточного управління діяльністю;

- можливість реалізації контролю роботи компанії-аутсорсера, основа для прозорості відносин. Комунікація надає можливість компанії-замовнику завчасно дізнатись про потенційні і реальні ризики, проблеми, пов'язанні із функціонуванням господарюючого суб'єкта, що дозволяє на ранніх етапах сформулювати тактику дії, скорегувати діяльність і уникнути погіршення фінансового стану. Вчасне інформування про загрози є важливим аспектом в контексті обрання методів зниження їх негативного впливу, а також обрання способів попередження накопичення впливу негативних факторів, що є руйнівними для бізнес-процесів;

- запорука адаптивності господарюючого суб'єкта до мінливих соціально-економічних і політичних умов. Підтримка безперервної комунікації дозволяє завчасно узгодити стратегію і особливості діяльності господарюючого суб'єкта, які можуть змінюватись під тиском змін у зовнішньому середовищі. Пріоритети і цілі підприємства можуть зазнавати

трансформацій, що обов'язково має бути враховувано компанією-аутсорсером;

- основа для побудови довірливих відносин і довгострокової, ефективної співпраці. Довіра є фундаментальним аспектом продуктивних бізнес-відносин, побудованих на взаємоповазі і саме комунікація дозволяє зберігати довіру між партнерами на високому рівні;

- фундаментальний чинник продуктивної співпраці. Ефективна комунікація дозволяє компанії-замовнику отримати якісні послуги, раціоналізувати введення бухгалтерського обліку, а компанії-аутсорсеру – отримати прибуток, позитивні відгуки від співпраці, сформувати позитивний імідж і розвивати свою діяльність на ринку аутсорсингових послуг. Злагоджена, ефективна комунікація – фундамент для досягнення задоволеності обох учасників відносин.

Позитивні аспекти ефективної комунікації та потенційні виклики, з якими стикаються компанія-замовник і компанія-аутсорсер в разі негативного досвіду налагодження комунікації систематизовано у табл. 1.

Таким чином, ефективна комунікація – це основа для забезпечення високої якості послуг, взаєморозуміння і довіри, досягнення ключових бізнес-цілей підприємства, неефективна комунікація і нехтування комунікаційними аспектами – це передумова до виникнення помилок у фінансових документах, порушення вимог фінансового і податкового законодавства, виникнення додаткових витрат, втрати довіри та припинення партнер-

Таблиця 1

Позитивні та негативні аспекти, пов'язані із комунікацією учасників відносин на засадах аутсорсингу

Позитивні наслідки, зумовлені ефективною комунікацією	Негативні наслідки як результат неефективної комунікації
<ul style="list-style-type: none"> – зниження кількості помилок у документації і фінансових звітах; – раціоналізація використання робочого часу; – економія коштів на пошук, підбір, розвиток і управління персоналом; – скорочення витрат – операційних, адміністративних, накладних; – зростання ефективності діяльності; – досягнення високої адаптивності господарюючого суб'єкта до змін у зовнішньому середовищі за рахунок вчасного реагування аутсорсингової компанії на такі зміни і вчасного попередження замовника про потенційні коливання у бізнес-середовищі; – висока задоволеність компанії-замовника, позитивний досвід співпраці; – забезпечення відповідності ведення бухгалтерського обліку і оподаткування вимогам чинного законодавства, розуміння основних змін у правовому полі, їх врахування у процесі обліку операцій і підготовці документації. 	<ul style="list-style-type: none"> – зростання кількості помилок у фінансових документах, податкових деклараціях, неврахування важливих факторів і операцій у бухгалтерському обліку; – недотримання термінів надання послуг компанією-аутсорсером внаслідок недоотримання повної інформації про діяльність господарюючого суб'єкта; – непорозуміння і виникнення конфліктних ситуацій між замовником і компанією-аутсорсером, втрата довіри; – зниження якості аутсорсингових послуг; відсутність оптимізації бізнес-процесів, ефективності обліку; – фінансові втрати – втрати, зумовлені отриманням неякісних послуг за високу вартість, стягненням штрафів внаслідок порушення норм законодавства, недоотримання доходів або необґрунтованим збільшенням витрат.

Джерело: складено авторами

ських відносин, які повністю втрачають свою ефективність.

У практиці ділових відносин комунікаційні аспекти часто недооцінюються партнерами, що призводить до припинення ділових відносин та навіть конфліктів між сторонами. На початковій стадії співпраці підприємству-замовнику і аутсорсинговій компанії доцільно обумовити основні аспекти їх співпраці, в т. ч. і особливості комунікації, обміну інформацією тощо. З метою унеможливлення втрати ефективності у діловому спілкуванні сторонам необхідно:

- по-перше, узгодити прийнятні для обох сторін канали комунікації – доцільно використовувати загальнодоступні канали для обміну інформацією (електронна пошта, функціональні можливості Google, корпоративні месенджери, наприклад Microsoft Team, спеціалізовані платформи для управління завданнями, наприклад Trello, Jira, Asana та ін., за потреби – месенджери і соціальні медіа). Сучасний бізнес-простір піддається значним трансформаціям під впливом цифровізації і це актуалізує важливість інтеграції технологій у комунікаційні процеси. Партнери повинні узгодити особливості використання спеціалізованого програмного забезпечення

для обліку і управління фінансово-економічними процесами та організації документообігу, доцільно зацентувати увагу на можливостях використання хмарних платформ для зберігання і обміну документами, інформацією. У діловому спілкуванні доцільно приділити увагу питанням збереження і обробки даних, захисту і конфіденційності (зокрема, комунікація має передбачати узгодження особливостей шифрування і доступу до інформації, її захисту від несанкціонованого доступу);

- по-друге, побудова співпраці на основі ефективного тайм-менеджменту – узгодження розкладу регулярних зустрічей і звітування та його дотримання, пошук альтернатив в разі неефективної організації;

- по-третє, дотримання чіткості при формуванні завдань – чіткий опис очікувань від співпраці, пріоритетів. Чіткість завдання – це завчасне обумовлення не лише суті і бажаного результату, а і термінів, особливих вимог, обмежень, необхідних ресурсів для його виконання. Важливим аспектом розподіл функцій і відповідальності;

- по-четверте, узгодження особливостей документування реалізованої роботи, процедур і процесів, наданих і отриманих послуг,

їх якості, перспектив співпраці, формування планів на майбутні періоди тощо.

Висновки. У науковій статті визначено, що бухгалтерський аутсорсинг – це відносини між господарюючим суб'єктом та компанією-аутсорсером, що регламентуються положеннями договору, укладеного між сторона та нормами діючого законодавства; предметом таких відносин є делегування функцій ведення бухгалтерського обліку керівництвом підприємства уповноваженим фахівцям компанії-аутсорсера. Ефективність бухгалтерського аутсорсингу у значній мірі залежить від ефективності комунікації між сторонами та організації ділового спілкування. Відповідно, комунікаційні аспекти – це фундаментальні чинники бухгалтерського аутсорсингу, які дозволяють ефективно налагодити співпрацю, оптимізувати діяльність підприємства, управляти його

конкурентоспроможністю, раціоналізувати використання робочого часу і фінансових ресурсів, скоротити витрати, отримати якісні послуги у сфері бухгалтерського обліку. Негативними наслідками неефективної комунікації сторін є потенційне допущення помилок у документації і фінансових звітах, недотримання термінів надання послуг, втрата якості аутсорсингових послуг, порушення взаєморозуміння у партнерських відносинах, втрата довіри. У сукупності, негативний досвід налагодження комунікації може стати причиною зростання фінансових витрат, порушення вимог законодавства. Відповідно, партнери мають приділяти більше уваги плануванню комунікаційних процесів та їх організації, що дозволить налагодити ефективну співпрацю і побудувати бізнес-відносини на засадах довіри і задоволеності кожної із сторін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білоус В. М., Гевлич Л. Л. Бухгалтерський аутсорсинг в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку у повоєнний час. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. Економічні науки*. 2023. Т. 2. Вип. 15. С. 129–133.
2. Воронко Р. М., Бачинський В. І., Бойко Р. В., Воронко О. С. Сутність аутсорсингу бухгалтерського обліку, сфера та можливості його використання. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2021. Вип. 65. С. 23–32. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-03>
3. Бачо Р. Й., Макарович В. К. Компаративний аналіз моделей організації надання послуг з бухгалтерського обліку: аутсорсинг, інсорсинг, косорсинг. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Вип. 2. С. 11–16. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-11-16](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-11-16)
4. Серікова Т. М., Лагодієнко Н. В., Серіков Д. О. Сучасний стан та перспективи розвитку бухгалтерського аутсорсингу в Україні. *Вісник ХНЕУ. Економічні науки*. 2021. Вип. 1. С. 308–312. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-53>
5. Гуріна Н. В., Гурін Д. П. Бухгалтерський аутсорсинг: сутність, переваги, недоліки та особливості запровадження. *Галицький економічний вісник*. 2024. Т. 86, Вип. 1. С. 55–61. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.01.055

REFERENCES:

1. Bilous, V. M. & Gevlich, L. L. (2023) Bukhhalterskyi autsorsynh v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku u povoiennyi chas. [Accounting outsourcing in Ukraine: current state and prospects for development in the postwar period]. *Visnyk students'kogo naukovoogo tovarystva DonNU imeni Vasylja Stusa. Ekonomichni nauky – Bulletin of the Student Scientific Society of Vasyli' Stus DonNU. Economic Sciences*, vol. 2, Issue 15, pp. 129–133.
2. Voronko, R. M., Bachynskyi, V. I., Boiko, R. V. & Voronko, O. S. (2021) Sutnist autsorsynhu bukhhalterskoho obliku, sfera ta mozhlyvosti yoho vykorystannia [The essence of accounting outsourcing, the scope and possibilities of its use]. *Visnyk LTEU. Ekonomichni nauky – Bulletin of LTEU. Economic Sciences*, vol. 65, pp. 23–32. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-03>
3. Bacho, R. Y., Makarovych, V. K. (2019) Komparatyvnyi analiz modelei orhanizatsii nadannia posluh z bukhhalterskoho obliku: autsorsynh, insorsynh, kosorsynh [Comparative analysis of models of organization of accounting services: outsourcing, insourcing, co-sourcing]. *Problemy teorii i metodologii' buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu – Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*, vol. 2, pp. 11–16. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-11-16](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-11-16)
4. Serikova, T. M., Lagodienko, N. V., Serikov D. O. (2021) Suchasnyj stan ta perspektyvy rozvytku buhgalters'kogo autsorsynghu v Ukraini [Current state and prospects of development of accounting outsourcing in

Ukraine]. *Visnyk HNEU. Ekonomichni nauky – Herald of KNEU. Economic Sciences*, vol. 1, pp. 308–312. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-53>

5. Gurina, N. V., Gurin, D. P. (2024) Bukhholderskyi outsorsynh: sutnist, perevahy, nedoliky ta osoblyvosti zaprovadzhennia [Accounting outsourcing: essence, advantages, disadvantages and features of implementation]. *Galyc'kyj ekonomichnyj visnyk – Galician Economic Herald*, vol. 86, Issue 1, pp. 55–61. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.01.055